

Les Roses

Sense cap mena de dubte, la rosa és la reina de les flors per excel·lència. Es permet el luxe de tenir el tronc ple d'espines i que la seva flor duri poc, en canvi, quina bellesa tindrà per arribar a ser la reina de les flors.

Els rosers existeixen en el món des de temps immemorial, en temps de l'Imperi romà, els petals de rosa eren barrejats amb trossos de murtra, que escampats per terra, encantaven les vies per les quals arribaven victoriosos els exercits a fi de continuar el mal oïr que desprenien els cavalls i la tropa.

La murtra (*Mirtus communis*), és un arbust de fulla perenne, i té un oïr molt fort, es desenvolupa del litoral mediterrani, de floració blanca en els mesos d'estiu.

Potser alguns de vostès, amics, han tingut l'ocasió de visitar un dels millors jardins botànics que hi ha a Espanya, anomenat Marimurtra, nom pres, com poden suposar, de l'existència de la murtra dins la zona. És a Bianes (Girona). Ah, i a qui no el coneixi li recomano, val la pena el viatge.

Be, perdoneu que m'hagi desviat una mica del tema a tractar.

Han existit en el món aproximadament 15.000 varietats de rosers. Noves varietats van eliminant a les més antigues, ja que, com es natural, les hibridacions amb les tècniques modernes milloren dia a dia.

Ha guanyat la rosa en color, fortaleza de tija, resistència a les entermetats, floració més abundant, arbust més uniforme, i per resumir, en bellesa. En canvi i degut als múltiples creuaments que han estat necessaris per la hibridació, s'ha perdut bastant el fort i típic olor de roses.

Actualment es cultiven unes tres mil varietats aproximadament, com a col·lecció, però no més de tres o quatre-centes les que es comercialitzen.

Catalunya ha estat pionera en aquest cultiu i en noves obtencions, els Dot, Camprubí i Torreblanca, han donat a l'horticultura ornamental, creacions magnífiques que han donat un gran prestigi a l'esforç d'aquests professionals.

Darrerament, es va obtenir la rosa miniatura, una vertadera meravella, alguna d'ella del tamany d'un pinyó, però amb tota la perfecció de les seves germanes grans.

Els rosers es podrien dividir en:

- Rosers baixos o d'arbust
- Rosers trepadors o de guirnalda
- Rosers de peu o d'arbre
- Rosers plorans.

En contra del que la majoria pensa, el roser no és delicat per cultivar, és relativament fàcil però, com és lògic, s'han de seguir unes normes.

Precisen del sol, no viuen bé a l'ombra. La terra ha de ser argilosa, amb un poc de sorra fina i fresca, la terra no ha de tenir excés de calç i humitat. Per tant, una terra una mica forta i que es regui a l'estiu cada 12 o bé 13 dies, és el millor per la planta.

De tant en tant s'ha d'escardar o carvar la terra per evitar que la terra faci crosta i tanmateix treure les herbes. Per plantar els rosers s'hi ha d'afegir fems ben consumits, i com que el roser viu prou temps, cada final d'hivern (abans que broti) es pot ajudar amb algun adob químic.

Si les fulles es tornen grogues vol dir, o bé que té excés d'humitat o que la terra té massa calç. La primera correcció és regar menys i la segona afegir a la terra una mica de quelat de ferro (sulfat de ferro o semblants).

El millor temps de plantar i podar les roses es de desembre a febrer i no més a prop de 0'80 cms. l'un de l'altre. Quan les flors es van passant, s'han de treure, ja que llavors volen donar fruit, que és com una espècie de pera, que s'emporta la força de la planta, i això del fruit és només interessant per rosaristes-hibridadors que el necessiten per a sembrar i fer així noves varietats.

El roser viu amb fortaleza de 10 a 15 anys, passat aquest temps, el tronc s'envelleix molt, les flors es tornen petites i no és bo de conservar-lo, ja que no llueix.

Arreu del món es celebren exposicions i concursos de roses, Barcelona, que desde fa uns anys té un gran roserar, al Parc de Cervantes, que està al final de la Diagonal, anant cap a Esplugues, havia

fet grans exposicions de roses. Es varen interrompre fa uns quants anys inexplicablement. L'any passat l'exposició hortícola del nostre país anomenada Jardí-nova, volgué retornar aquesta tradició i amb la col·laboració de professionals, i del servei de Parcs i Jardins de Barcelona, van inaugurar al Born, restaurat en part amb una gran exposició de roses i varietats de flors, que va ser un gran esdeveniment durant les Festes de la Mercè. Es va presentar per primera vegada una nova varietat anomenada «President Tarradellas» del rosarista Dot.

A la meua joventut, quan estudiava l'art de la jardineria, a l'escola del Parc de Montjuic havia participat més d'una vegada a l'Exposició de Roses que es celebrava a Granollers, a l'antic Museu, i amb goig guardo trofeus per la participació que molt m'estimo per ser allò que es diu els meus primers «pinitos».

JAUME VIURE NINOU

Mestre de l'Escola de Jardineria de Barcelona - Cardedeu

...Si el llegeixes no calla (El Llibre)

Amb aquestes paraules definia un nen el que era per ell un llibre.

La lectura és una activitat humana, potser la més enriquidora de totes, en la que cal iniciar l'infant, fins i tot quan encara no sap llegir.

El gust per la lectura s'adquireix per hàbit i l'amor als llibres neix amb l'exemple dels grans. Passar els fulls dels llibres que hi ha a casa i observar embadalits colors i formes, agafar els diaris i mirar-ne les lletres i les imatges són el primer pas espontani del nen dins el món màgic del llibre.

En els primers anys, els pares acompanyaran amb les seves paraules les il·lustracions que el llibre posa davant dels ulls del nen. Aquest participarà de forma activa, donant vida a les imatges que se li presenten, alhora que el diàleg amb els pares li desvetllarà l'entrellat de la successió d'escenes i l'ajudarà a enriquir el propi vocabulari. El nen petit s'hi fixa molt amb els gests, expressió de la cara, modulació de la veu i també en les possibles cançons que poden reforçar les imatges.

Més endavant el nen aprendrà a llegir, i pas a pas la lletra anirà prenent cos dintre del llibre i, amb l'evolució lectora del nen, acabarà tenint un paper fonamental. Ara, encara que el nen ja llegeix sol, continua essent molt important el comentari posterior

a la lectura del llibre. Aquest permeirà una comunicació que posarà de manifest la interpretació que el nen ha fet del que ha llegit i si ho ha entès, a la vegada que l'enriquirà amb les experiències dels altres i li possibilitarà la formació dels seus propis criteris de valoració.

Saber fer parlar el llibre. Això ja ens ho deia un nen.

Cal també saber triar un llibre.

Busquem-hi la qualitat literària, la senzillesa en l'expressió, que el vocabulari sigui adequat al nivell i a les experiències del nen, la coincidència d'interessos entre el tema i el món del lector, la llargada del text, les situacions i els personatges...

Molt aviat el nen ha de participar en l'elecció dels llibres que ha de llegir. Ha de veure la dificultat que representa triar-ne un d'entre tants i ha d'anar adquirint les pautes que li servirán per a moure's en el complex món del llibre.

Pels petits pot ser tot un ritus, tota una festa que requereix una delicada preparació, això d'anar a comprar un llibre. Pels més grans s'ha d'haver convertit en una necessitat. Per tots, petits i grans, ha de ser una il·lusió possible.

«Per a mi un llibre és un imprès que si l'escoltes no diu res però si el llegeixes no calla».

ATZAVARA